

PYTANIE CZYTELNIKA

Kupiliśmy stary, parterowy dom na wsi. Wymaga generalnego remontu. Planujemy założyć w nim nowe instalacje i wyburzyć kilka ścian działowych, a ponadto zamierzamy nieco przebudować łazienkę. Jest niewielka, więc wahamy się, czy wyposażyć ją w wannę, czy prysznic. Ja z mężem wolimy kąpiele w wannie, młodzież – pod prysznicem. Każda ze stron zgłasza swoje racje. Postanowiłam podejść do tematu obiektywnie, stąd moja prośba do Redakcji o dostarczenie mi praktycznych oraz techniczno-konstrukcyjnych informacji o każdym z wariantów – wannie i brodziku.

REDAKCJA

Na to pytanie można odpowiedzieć krótko: co kto lubi i na co pozwala mu miejsce. Szybka kąpiel pod prysznicem jest bardzo wygodna zwłaszcza rano, gdy wszyscy spieszą się do pracy czy szkoły. W wannie natomiast można poleżeć w pachnącej pianie, zrelaksować się, a nawet poczytać książkę.

W obu wariantach warto pokusić się o zakup urządzeń umożliwiających hydromasaż.

W małej łazience wygodniej będzie korzystać z brodzika niż z wanny, ale można też połączyć dwa w jednym i na wannie zamontować parawan lub kupić wanno-brodzik.

Kąpiel w wannie

czy pod prysznicem?

■ Wanna czy brodzik?

Joanna Dąbrowska

W wannie...

Materiał

Wanny produkowane są głównie z emaliowanej stali i akrylu, ale można również kupić wannę żeliwną, a nawet z drewna.

Stal. Takie wanny mają kształt prostokąta długości 140–200 cm. Powłoka z emalii jest trwała i odporna na środki chemiczne używane w domu. Niektóre wanny stalowe mają antypoślizgowe dno, są też wanny przystosowane do zainstalowania hydromasażu. Wanny

stalowe są zimne w dotyku, a wlewająca się do nich woda hałasuje; obie wady można znacznie zredukować przez osadzenie wanny na specjalnej kształtce ze styropianu lub warstwie pianki montażowej.

Akryl. Wanny z akrylu są lekkie i bardzo popularne m.in. dlatego, że z tego materiału można formować niemal dowolne kształty, łatwo go też barwić na różne kolory. Wnętrze może mieć wyprofilowane siedzisko, podglówek i podłokietniki. W wyposażeniu mogą się znaleźć także uchwyty, a dno może być antypoślizgowe. Wanny akrylowe są często sprzedawane wraz z obudową.

Drewno. Wybór takich wanien jest niewielki, ale każde z takich urządzeń jest niezwykle efektowne. W tej grupie spotyka się najczęściej wanny wolno stojące. Drewno pochodzi z gatunków egzotycznych, musi być bowiem szczególnie odporne na wodę.

Żeliwo. Wanny z tego materiału spotyka się coraz rzadziej, bo są bardzo ciężkie, więc trudno je transportować i montować.

Kształt i wielkość

W niewielkiej łazience wannę trzeba dobierać przede wszystkim do miejsca, w jakim można ją ustawić. Do wyboru są urządzenia do umieszczenia przy ścianie lub w narożniku; wolno stojące, które można ustawiać zgodnie z nazwą – w dowolnym miejscu, nadają się raczej do większych łazienek. Pamiętajmy, że im większa wanna, tym więcej wody potrzeba do jej napeł-

fol. Rillo

▲ Akrylowa wanna ręcznie malowana na zamówienie. Cena takiej wanny to minimum kilka tysięcy złotych

fol. Kohl

▲ Żeliwna wanna wolno stojąca na ceramicznej podstawie

nienia, co oczywiście zwiększa koszty jej eksploatacji.

Wanny narożne mogą być symetryczne i wtedy oba przylegające do ścian boki mają równej długości, lub asymetryczne – z jednym krótszym bokiem, w którym umieszczony jest odpływ i przelew.

Wanny do ustawienia pośrodku pomieszczenia są najczęściej owalne, często w stylistyce retro, na przykład oparte na mosiężnych nogach w kształcie lwich łap. Do takiej wanny trzeba doprowadzić w podłodze instalację wodną i kanalizacyjną. Bateria wannowa może być wyprowadzona z niskiej ścianki, o którą opierać się będzie urządzenie, ale są też specjalne baterie, które mocuje się na wysokiej nodze bezpośrednio do podłogi.

Wanny z hydromasażem

Wybór wanien z hydromasażem jest bogaty i wcale nie muszą to być urządzenia bardzo drogie. Pamiętajmy tylko, że oprócz doprowadzenia wody i podłączenia do kanalizacji wymagają też zasilania z instalacji elektrycznej.

W wannach z najprostszymi systemami hydromasażu masuje **tylko woda**: pompa spręża ją i wyrzuca pod ciśnieniem z minimum czterech dysz na bokach wanny. W większości urządzeń możliwa jest regulacja natężenia strumieni wody i kąta ustawienia dysz. Kąpiel staje się jeszcze przyjemniejsza, gdy możliwy jest masaż **wodny i powietrzny**. Automatycznie zwiększa się wtedy ciśnienie wody, masaż staje się intensywniejszy i efektywniejszy.

▼ W dużej łazience wannę można umieścić na środku pomieszczenia, a instalację doprowadzającą wodę do baterii ukryć w niskiej ściance montażowej, do której podwiesić można wc i bidet

fol. Sanitec Koho

Baterie

Do każdej wanny i prysznica niezbędna jest bateria i syfon. W wannie wygodniej mieć urządzenie odpływowo-przelewowe, w którym korek zamyka się przez obrócenie przykrywki przelewu.

Baterie wannowe różnią się od prysznicowych głównie tym, że mają wylewkę do napełniania wanny. A oto jakie rodzaje baterii są do wyboru:

- **Ścienne.** Baterie ścienna **natynkowe** są w całości widoczne na ścianie, z **podtynkowej** widać tylko wylewkę, uchwyty do regulowania wody oraz wąż ze słuchawką mocowaną na drążku lub w uchwycie; elementy mieszające wodę w takich bateriach są ukryte w puszcze pod tynkiem.
- **Stojące nawannowe.** Przeznaczone do montowania w otworach wyciętych w obrzeżu wanny (najczęściej akrylowej) lub w stelażu umieszczanym w obudowie wanny.
- **Wolno stojące.** Wysokie baterie do mocowania w podłodze – zwykle przy wannach wolno stojących. Instalacje trzeba do nich doprowadzić w podłodze lub stropie.

fol. Kludji

Chromowana bateria wolno stojąca. Jej montaż trzeba zaplanować najpóźniej na etapie prowadzenia instalacji

Wanna z hydromasażem wodnym i powietrznym. Decydując się na taką wannę, trzeba pamiętać o regularnych dezynfekcjach, nie rzadziej niż co 2-3 tygodnie

Powietrze włączane jest przez ukrytą pod wanną dmuchawę i rozpylane w wodzie przez system dysz i minidysz umieszczonych w dnie i bokach wanny. Najdelikatniejszą odmianą masażu jest **masaż powietrzny, zwany też perełkowym**. Pęcherzyki powietrza masują skórę, zaopatrując ją w tlen i poprawiając w ten sposób krążenie krwi i limfy. Masaż powietrzny działa również odprężająco i relaksująco na układ nerwowy. Nowością jest **masaż falami ultradźwiękowymi**. Umożliwiają go specjalne dysze wodne z emiterym fal ultradźwiękowych. Fale te wnika głęboko do warstw podskórnych ciała i powodują kurczenie oraz rozszerzanie się naczyń krwionośnych. Rozgrzewają one tkanki,

▼ Dwuosobowa kabina prysznicowa z hydromasażem to nie tylko szybki, poranny prysznic, ale przede wszystkim sposób na miły relaks po ciężkim dniu

foto: RPHo

poprawiają ich ukrwienie i elastyczność skóry.

Wanny z masażem produkowane są z akrylu, mają rozmaite wymiary i kształty, które można dopasować do prawie każdej łazienki o powierzchni powyżej 5 m².

Ponieważ wannę podłącza się do prądu, bardzo ważne jest zabezpieczenie przeciwporażeniowe. Niektóre modele mają wbudowany wyłącznik różnicowo-prądowy, który w razie zwarcia natychmiast odcina dopływ prądu.

Masażem mogą sterować systemy pneumatyczne lub elektroniczne. Pneumatyczne są tańsze i prostsze, ale mają mniejsze możliwości. Hydromasaż jest uruchamiany „uderzeniem” powietrza po wciśnięciu przycisku. Do sterowania elektronicznego służy panel na brzegu wanny, do którego doprowadzone jest napięcie bezpieczne (24 V). System umożliwia uruchamianie poszczególnych funkcji hydromasażu pojedynczo lub sekwencyjnie.

...czy pod prysznicem?

Najprostszy sposób na urządzenie w domu prysznic to kabina we wnęce lub w narożniku ściany. Jej wnętrze trzeba wyłożyć kafelkami i zamocować drzwi prysznicowe lub też boczne parawany. Brodzik może być uformowany w podłodze lub kupiony gotowy, a do tego dopływ wody, odprowadzenie ścieków do kanalizacji i panel prysznicowy. Rozwiązanie mniej pracochłonne to zainstalowanie gotowej kabiny.

Brodziki

Na rynku najwięcej jest brodzików z akrylu oraz ze stali emaliowanej (i te są najtańsze). Drogie, ale przyjemnie ciepłe w dotyku są

foto: K&H

▲ Płaski brodzik można zamontować bezpośrednio na posadce lub na betonowym podkładzie

brodziki z konglomeratu marmurowego. Produkuje się też brodziki – z drewna oraz lakierowanego proszkowo aluminium.

Brodziki mogą mieć kształt kwadratu, prostokąta, koła, elipsy lub wielokąta. Minimalne wymiary to 70 × 70 cm. Najczęściej brodziki są większe: 80 × 80 cm, 90 × 90 cm i 100 cm.

Głębokość brodzików jest zróżnicowana; standardowe mają 15 cm głębokości.

Najpłystsze – nazywane przez producentów tacami – mają ok. 7 cm. Najgłębsze, w których można zrobić pranie lub wykąpać małe dziecko – ponad 30 cm.

W małej łazience brodzik umieszcza się najczęściej w narożniku ścian, w większych wstawia się niekiedy brodziki wolno stojące – najczęściej te na rzucie koła.

Kabiny prysznicowe

Kabiny najczęściej sprzedawane są w komplecie z brodzikami. Mogą przylegać jednym bokiem do ściany – kabina ma wtedy dwie ścianki i drzwi, są też narożne (jedna ścianka i drzwi) oraz pełne – do montowania jako wolno stojące; podobnie jak do wanny wolno stojącej trzeba do nich doprowadzić instalację.

Kabina ma najczęściej konstrukcję ramową – zwykle z lakierowanego proszkowo aluminium. Ramy wypełnione są szkłem lub szybami z tworzywa sztucznego – najczęściej z tzw. szkła akrylowego, szyby mogą też być jedynie mocowane punktowo do ściany (nie w ramie). Przeszklenia mogą być bezbarwne – przezroczyste lub barwione, gładkie lub z fakturą np. w łezki, krople wody czy fale.

Drzwi i ścianki kabiny muszą być bardzo dobrze uszczelnione. Drzwi mogą być prze-

fol. Vifrosilicon

▲ Prysznic ustawiony przy ścianie, obudowany z dwóch stron pustakami szklanymi i zamykany szklanymi drzwiami

suwne, rozwierane lub składane; zamykane są najczęściej na magnesy.

Masaż pod prysznicem

Do masażu wodnego we własnym domu nie trzeba mieć koniecznie wanny: wystarczy wyposażyć kabinę prysznicową w **panel z dyszami do hydromasażu**. Panele prysznicowe mogą być wyposażone w jedną lub dwie słuchawki prysznicowe (stałe

▶ Natrysk bez kabiny

Do kąpeli pod prysznicem nie jest niezbędna specjalna kabina ani brodzik. Dekoracyjną zabudowę natrysku można wykonać na przykład z kolorowych pustaków szklanych lub wodoodpornych płyt gipsowo-kartonowych pokrytych płytkami ceramicznymi; taka zabudowa może być także krzywoliniowa (płyty gipsowo-kartonowe można łatwo giąć). Natrysk może być zamykany specjalnymi drzwiami, zasłaniany kotarą prysznicową, a jeśli obudowa ma odpowiedni kształt zapobiegający rozpryskiwaniu się wody – można go zostawić w ogóle bez zamknięcia.

fol. Adah

Zasłona prysznicowa to najtańszy sposób na zapobieganie rozchłapywaniu się wody

▶ Natrysk bez brodzika

Na dnie takiego natrysku można zastosować płytki brodzik zwany tacą lub wyłożyć posadzkę płytkami ceramicznymi. Trzeba wówczas odpowiednio wyprofilować posadzkę pod prysznicem (by woda nie wylewała się poza jego obrys) i zamontować w niej kratkę odpływową. Żeby dno natrysku mogło znajdować się na poziomie podłogi, jego podłączenie do kanalizacji – wraz z syfonem – musi się mieścić w grubości stropu i podkładu podłogowego lub podłogi na gruncie. Najlepiej więc o takim rozwiązaniu pomyśleć już na etapie projektowania i budowania domu.

REKLAMA

ŁAZIENKA NA DŁUGIE LATA

Grupa GRASS Polska
 09-100 Płońsk, ul. Mazowiecka 6, tel.: (0-23) 662 68 02, email: grass@grass.pl, www.grass.pl

▶ Wielkość kabiny

Najpopularniejsze są kabiny o wymiarach 80x80 cm i 90x90 cm. Kabina z systemem do hydromasażu powinna być większa – 100x100 cm.

Standardowa wysokość kabin to 175 lub 185 cm, ale są również wyższe – nawet 195-centymetrowe. Do tego trzeba jeszcze dodać wysokość brodzika, chyba że wpuszczony jest w podłogę, a kabina zamontowana jest bezpośrednio na niej. Do bardzo małych łazienek przeznaczone są kabiny 70 x 70 cm, ale nie są one wygodne.

Produkuje się też kabiny dwuosobowe, a także przeznaczone dla większej liczby osób kąpiących się równocześnie.

lub ruchome), a oprócz tego – od jednej do kilkunastu dysz umieszczonych w dwóch (lub rzadziej w jednym) rzędzie. Dysze montowane są albo na przegubach, dzięki czemu można regulować kierunek strumienia wody, albo wbudowane w panel. Podobnie jak słuchawka prysznicowa mogą mieć kilka rodzajów strumienia.

Rozwiązaniem droższym od panelu prysznicowego jest **zestaw podtynkowy** z dyszami schowanymi bezpośrednio w ścianach kabiny lub **kompletnie wyposażona kabina wolno stojąca**. Najbardziej wymagający wybrać mogą **kabinę masażowo-parową**. Kabina, nazywana też łaźnią rzymską, umożliwia – oprócz wszystkich funkcji hydromasażu – kąpiel w gorącej

parze. Jest ona od wierzchu przykryta kopułą, zatrzymującą ciepło i wilgoć. Funkcją łaźni steruje się z panelu umieszczonego na zewnątrz przy drzwiach kabiny. Funkcjami kabiny steruje się elektronicznie – pilotem.

Dwa w jednym

Jeśli preferencje domowników są rozbieżne, a nie ma miejsca i na wannę, i na natrysk, można wybrać urządzenie łączące w sobie funkcje obydwóch.

Parawany

Montuje się je na brzegu wanny i mocuje z jednej strony do ściany. Konstrukcję parawanów, podobnie jak kabin prysznicowych, stanowią najczęściej aluminiowe profile, a wypełnienie ścianek – szyby z polistyrenu, akrylu lub bezpiecznego szkła hartowanego. Parawany różnią się również liczbą skrzydeł i sposobem otwierania. Mogą być jedno- lub kilkuczęściowe, przesuwane, składane w harmonijkę lub otwierane wahadłowo. Wysokość parawanu wynosi 130–150 cm, a szerokość 70–180 cm.

Wanno-brodziki

Są to wanny akrylowe z uformowanym z jednej strony głębokim brodzikiem. Część brodzikową wyposaża się w panel prysznicowy – może być także z hydromasażem – i osłania kabiną opartą na krawędzi wanny. Składane lub przesuwne ścianki kabiny umożliwiając odgródzenie prysznica nie tylko od łaźni, ale też od pozostałej części wanny.

▼ Parawany nawannowe. Nie przeszkadzają w kąpeli w wannie, ale umożliwia też wzięcie prysznica bez obawy o zachłapanie łaźni

Znaleźć można też prawdziwe wielofunkcyjne kombajny, w których wanna jest całkowicie zamykana ściankami i drzwiami kabiny, a od góry przykryta kopułą. Wewnątrz zaś mieści się „wannowy” hydromasaż i łaźnia masażowo-parowa.

Podsumowanie

Trudno powiedzieć, który punkt w rozważaniach dotyczących wyboru jest najważniejszy. Zacząć jednak chyba trzeba od preferencji domowników i ich wieku. Do wanny ciężko jest wejść osobie starszej, z kolei w brodziku trudniej kąpać małe dziecko.

Rozstrzygające dla wyboru jest to, czy wielkość łazienki umożliwi zainstalowanie osobnej wanny i prysznica: łaźnia taka powinna mieć minimum 8 m². Typowa kabina zajmuje tylko ok. 0,70 m² powierzchni, zmieści się więc również w małej łazience.

Jeśli na oba urządzenia brakuje miejsca, warto rozważyć wannę z obudową, która jest najczęściej tańsza niż kabina prysznicowa z brodzikiem. Ale też wanna z hydromasażem wcale nie musi być droższa od kabiny natryskowej z panelem do hydromasażu. A koszt zależy przede wszystkim od wielkości urządzenia, materiału, z którego jest wykonane i wyposażenia.

Warto też wziąć pod uwagę koszty eksploatacji, na które wpływać będzie zużycie wody. W ciągu 10 min kąpeli pod prysznicem zużywa się ok. 60 l wody, podczas gdy w wannie od 150 do 300 l. ■

▼ Wanna z otwieranymi szklanymi drzwiami wyposażonymi w blokadę otwarcia, gdy jest ona napęczniona

Panel prysznicowy z hartowanego szkła, wyposażony w termostat, 3 regulowane dysze boczne oraz ruchomą głowicę z czterema rodzajami strumienia

fol. Kludi

fol. Artwegger

fol. Praktiker

